

WROCŁAW
ROZMAWIA

We Wrocławiu wierzymy,
że nowoczesne miasto to **wspólny projekt**
mieszkańców, lokalnych władz i firm

Gazeta Bezpłatna

styczeń 2017

Biuro ds. Partycypacji Społecznej UM Wrocławia

www.wroclaw.pl/rozmawia

f /WroclawRozmawia

Liderzy WBO kreują nowy Wrocław

Czytaj - s. 6

Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia

Wrocławski Budżet Obywatelski to inicjatywa, którą darzę szczególnym szacunkiem. Przed nami kolejna, 5. edycja projektu – dzięki któremu mieszkańcy mają bezpośredni wpływ na to, jak zmienia się Wrocław: gdzie

Weź udział w WBO 2017. Zmień swoje osiedle, zmień Wrocław!

powstaną nowe zielone skwery,
place zabaw czy drogi rowerowe.

Kiedy czytają Państwo te słowa, mamy połowę stycznia i jest to czas, w którym każdy może zgłosić pomysł dotyczący swojej najbliższej okolicy lub – patrząc szerzej – Wrocławia. Można to zrobić poprzez formularz papierowy lub elektronicznie – do 17 lutego włącznie. Najważniejsze informacje

dotyczące budżetu obywatelskiego znajdą Państwo w niniejszej gazecie. Przeczytajcie też o ludziach takich jak Wy – liderach projektów WBO, którzy opowiedzieli o swojej motywacji, spostrzeżeniach, satysfakcji, ale też konstruktywnych zaleceniach na przyszłość.

Życzę przyjemnej lektury.

Do 17 lutego Wrocław czeka na Twój pomysł

Zobacz, jak w 8 krokach możesz zmienić miasto. Na projekty przeznaczono 25 mln zł

Czytaj - s. 2

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

2017

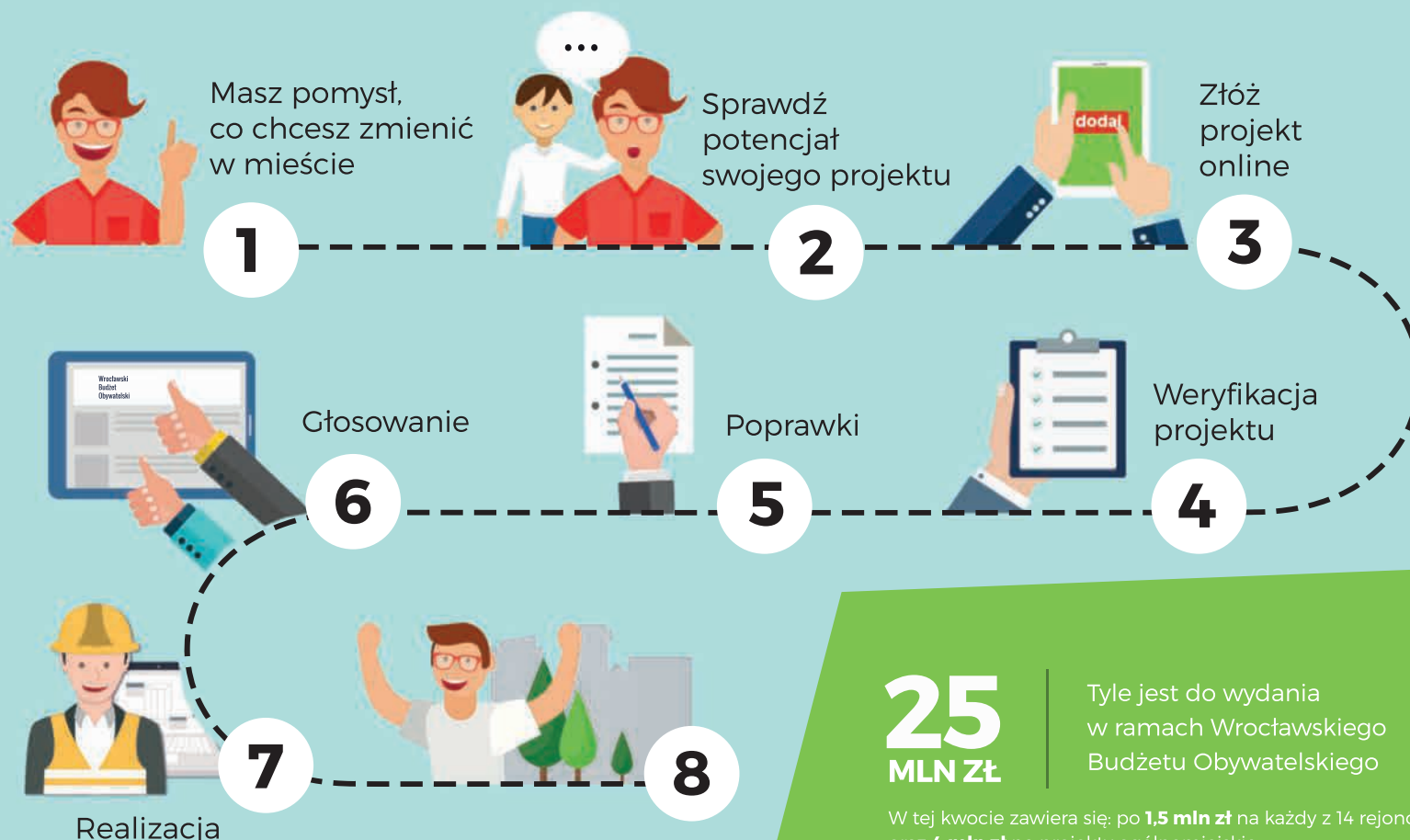
2

Czy wiesz, że...

...zmieniamy razem
Wrocław od 2013 roku?
Zaczynaliśmy
od 3 mln zł

ZGŁOŚ PROJEKT
DO 17 LUTEGO

Jak zgłosić projekt do WBO 2017

25
MLN ZŁ

Tyle jest do wydania
w ramach Wrocławskiego
Budżetu Obywatelskiego

W tej kwocie zawiera się: po **1,5 mln zł** na każdy z 14 rejonów
oraz **4 mln zł** na projekty ogólnomiejskie

WBO
KONSULTACJE
NGO

www.wroclaw.pl/rozmawia

Laboratoria Obywatelskie, czyli zaplanujmy nasze osiedla

Czy słysząc o kolejnych edycjach WBO, nie zastanawiacie się może: „po co?”, „nas to nie dotyczy”, „nasze osiedle nie odniosło w tej kwestii spektakularnych sukcesów”? Być może myślicie, że jesteście zbyt „mali”, aby zaważać o projekt? Albo trudno jest Wam się porozumieć. Ale może jest też zupełnie inaczej – macie dużo pomysłów na swoje osiedle, ale nie wiecie, jak je zrealizować. Jeśli tak, to Laboratoria Obywatelskie są właśnie dla Was.

O co chodzi?

Proponujemy i w 2017 r. przeprowadzamy – Biuro ds. Partycypacji Społecznej UM Wrocławia wraz z Fundacją Dom Pokoju – instruktażowe warsztaty poświęcone temu, jak wspólnie, w lokalnym środowisku uzgodnić i określić potrzeby osiedla, opracować projekt WBO, złożyć go, a później przeprowadzić. W trak-

cie spotkań jesteście w stanie zidentyfikować też inne zagadnienia, które powinny zostać zrealizowane poza WBO. Laboratoria Obywatelskie to cykl otwartych spotkań na Waszym osiedlu – oferta dla każdego mieszkańca, rady osiedla oraz innych podmiotów czy instytucji, które są Wam znane. Zależy nam na wspólnotowym podejściu, tworzeniu partnerstw na rzecz projektów, łączeniu potencjałów. Wierzymy, że każdy ma do zaoferowania coś wartościowego.

Najpierw osiedla

W pierwszej kolejności zaproszenie kierowane zostało do osiedli, które mają ewidentne problemy z zaistnieniem w WBO:

- Ołbin
- Psie Pole – Zawidawie
- Muchobór Mały
- Kleczków
- Jerzmanowo – Jarnołtów – Strachowice – Osiniec

Ale warunkiem organizacji spotkań jest pozyskanie do współpracy lokalnej społeczności. Laboratoria w takiej odstonie są pilotażowym projektem, choć mają już swoją historię we Wrocławiu. Zainteresowani znajdą więcej informacji na stronie wroclaw.pl/wbo

Zostań naszym partnerem

Ważna kwestia. Nieoceniona jest Wasza pomoc w tym przedsięwzięciu. To, czy zechcecie się włączyć, poinformować znajomych, sąsiadów, po prostu się zaangażować. Dlaczego? Bo my, urzędnicy, sami nie damy rady – nie znamy tak dobrze lokalnej społeczności ani specyfiki osiedla, jak Wy. Potrzebujemy partnera po Waszej stronie.

Wiedza uzyskana na tych warsztatach na pewno będzie procentować w przyszłości. Wykorzystać ją można już w kolejnej edycji – WBO 2018 – składając dobrze przemyślany, wspólny projekt.

KONTAKT:

Biuro ds. Partycypacji Społecznej
UM Wrocławia

tel. +48 71 777 86 68

e-mail: budzetobywatelski@um.wroc.pl

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Bartłomiej Świerczewski, dyrektor Biura ds. Partycypacji Społecznej UM Wrocławia i **Katarzyna Szymczak-Pomianowska**, zastępca dyrektora Biura ds. Partycypacji Społecznej UM Wrocławia

Trzeba brać sprawy w swoje ręce i składać projekt

Czy 25 mln na Wrocławski Budżet Obywatelski to nie za mało? Łódź daje na ten cel 40 mln, Warszawa ponad 50 mln zł.

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Wrocław zaczynał od 2 mln w roku 2013, potem ta kwota wzrosła do 3 mln, w kolejnym roku do 20 mln, a obecnie mamy 25 mln zł i uważam, że nie powiedzieliśmy ostatniego słowa.

Bartłomiej Świerczewski: Dobrze jest natomiast wiedzieć, że WBO to

niejedyna dla mieszkańców okazja, by mogli decydować o przeznaczeniu środków z budżetu miasta na konkretne działania.

No tak, radni miejscy to także mieszkańcy Wrocławia i decydują o całym budżecie miasta...

Bartłomiej Świerczewski: Nie to miałem na myśli. Chodziło mi o środki, które zapisane są w budżecie miasta na 2017 r., np. do decyzji samorządów osiedlowych jest około 5 mln zł, a Program Inicjatyw Lokalnych to ponad 6 mln zł. Nie zapominajmy również o ponad 70 mln zł, które pozostają do dyspozycji wrocławskich organizacji pozarządowych, a to z tych środków finansowane są, między innymi, zajęcia dla dzieci, młodzieży, seniorów i wiele innych działań,

adresowanych do wrocławian i co ważniejsze – inicjowanych i realizowanych przez mieszkańców...

...a tym samym kwota przeznaczona do dyspozycji mieszkańców urasta do 100 mln zł. Ale wracając do WBO, czy rzeczywiście każdy mieszkaniec może „wygrać” projekt dla swojej okolicy?

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Tak. Ale to wymaga sporo pracy po jego stronie. Musi dobrze znać miejsce, które chce zmienić, musi mieć na nie pomysł i przegadać go z sąsiadami lub innymi osobami, którym ta przestrzeń jest bliska. Im więcej osób, tym lepiej. Potem trzeba ten pomysł przełożyć do formularza ze strony www.wroclaw.pl/wbo i poczekać na jego weryfikację przez urzędników. Jeśli pomysł zostanie poddany pod głosowanie, trzeba zadbać o to, aby głosów było jak najwięcej. I to także należy do lidera i dlatego tak ważne jest, aby w projekt już na początku było zaangażowanych jak najwięcej osób.

Bartłomiej Świerczewski: Pytamy czasem liderów zwycięskich projektów o to, ile osób przy nich pracowało. Jeśli odpowiedź brzmi, że 10 i więcej, wówczas taki projekt ma większe szanse na realizację. Czy dziesięciu mieszkańców z danego osiedla to naprawdę tak dużo?

Jako lider, skąd mam wiedzieć, ile zadanie, które chcę wykonać, może kosztować?

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Przykładowe cenniki są dostępne na stronie internetowej WBO. Projekty z lat ubiegłych również. Można porównać je ze swoim pomysłem. Albo po prostu skontaktować się z naszym biurem.

W przypadku jakiegś pomyłki, będę mógł coś zmienić, poprawić...?

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Po etapie weryfikacji każdy lider dowiaduje się o jej wyniku i jest zapraszany na spotkania konsultacyjne. To właśnie wtedy można rozmawiać o każdym projekcie, nie tylko z nami, ale i innymi liderami z danego rejonu. Wówczas jest także czas na wprowadzenie zmian do projektu.

Co dzieje się w wypadku, gdy kilku mieszkańców ma inny pomysł na tę samą przestrzeń?

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Zdarzają się takie sytuacje. My zachęcamy do tego, aby rozmawiać ze sobą. Z liderem projektu można się skontaktować za pośrednictwem naszej strony. Na etapie poprawek można projekty łączyć ze sobą, można je wycofywać. Jeśli zatem mamy dwa różne pomysły na jedną przestrzeń, spróbujmy się spotkać i porozmawiać o tym. Ustalić wspólny zakres albo zdecydować się na etapowanie prac – o ile zadanie nie mieści się w jednym projekcie.

Można w ten sposób?

Bartłomiej Świerczewski: Oczywiście. Etapowanie zdarza się w WBO. W roku 2017 wykonamy w ten sposób ostatni – trzeci etap małego parku na Strachocinie.

Co można poradzić osobie, która zastanawia się nad udziałem w WBO?

Bartłomiej Świerczewski: Nie ma nad czym się zastanawiać, trzeba brać sprawy w swoje ręce i składać projekt. Czasu jest sporo, a wypełnienie formularza zajmuje 15 minut. Dlatego spotykajmy się z sąsiadami, rozmawiajmy i składajmy dobre projekty.

Katarzyna Szymczak-Pomianowska: Najpierw trzeba mieć pomysł na inwestycję. Warto go przedyskutować w gronie kilku/kilkunastu osób, które też dostrzegają podobną potrzebę zmian. Kolejny krok to zorientowanie się, ile to może kosztować. Pamiętajmy, że w proponowanej kwocie musi zmieścić się wykonanie dokumentacji i realizacja. Na koniec pozostaje wypełnienie formularza na stronie www.wroclaw.pl/wbo. Przed i na etapie głosowania kluczowa jest promocja projektu, zainteresowanie pomysłem jak największej liczby osób – i tutaj okazuje się, że w grupie siła. Dlatego warto już od początku szukać sprzymierzeńców. Podczas spotkań informacyjnych, które właśnie odbywają się w każdym z 14 rejonów miasta, rozmawiamy z mieszkańcami o tym, jak dobrze i skutecznie przekuć swój pomysł na projekt i jak doprowadzić do jego realizacji. Wielu oso-

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

2017

3

Czy wiesz, że...

...WBO to łącznie
ponad 480 tys.
głosujących
wrocławian

ZGŁOŚ PROJEKT
DO 17 LUTEGO

bom już się to udało, kibicujemy
następnym.

Wrocławski Budżet Obywatelski 2017

Wrocław został
podzielony na 14
rejonów, grupujących
przeważnie 3-4
osiedla

Mieszkańcy decydują
w głosowaniu, jakie
projekty zostaną
zrealizowane
- wrzesień 2017

Głosować może
każdy mieszkaniec
Wrocławia, który
ukończył 16. rok
życia

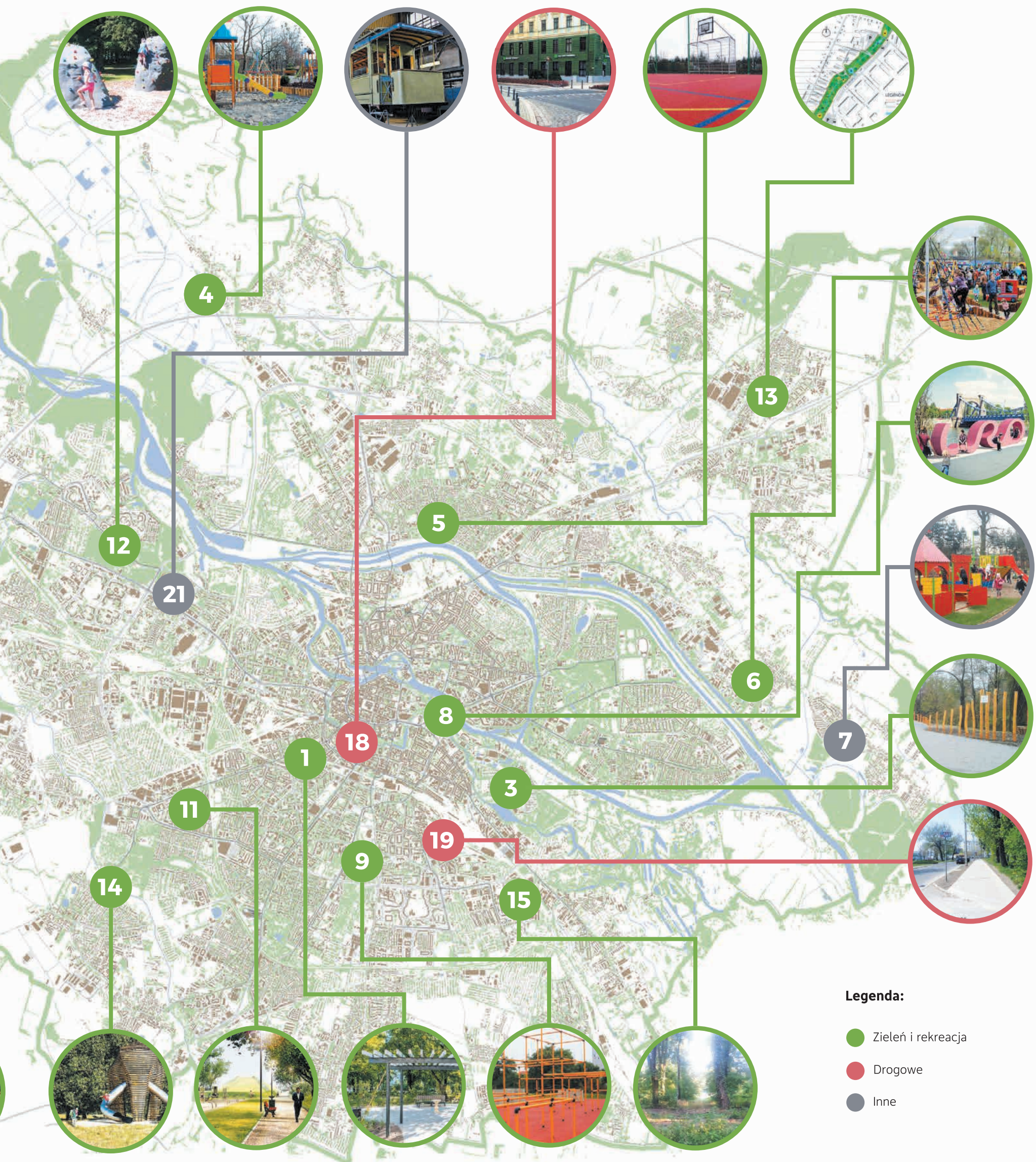
W ramach WBO
realizowane są
inwestycje
ogólnodostępne
dla mieszkańców

Zestawienie projektów WBO

W ramach budżetu obywatelskiego oddano do realizacji 241 projektów, na mapie pokazano tylko 21 z nich.

- 1 Ptasi Zagajnik, nr 185 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 2 Nowa Cegielnia Stabłowicka, nr 266/ WBO 2014/ sport, wypoczynek, zieleń, rekreacja
- 3 Rewitalizacja parku Na Niskich Łąkach – terenu po dawnym kąpielisku, uporządkowanie terenu, nr 240 / WBO 2015/ zieleń, rekreacja
- 4 Międzypokoleniowe Centrum Rekreacji – Tymiankowa, nr 27 / WBO 2014/ plac zabaw
- 5 Karłowice 3 w 1, projekty połączone, Kalistenika Workout Park, nr 227; W Zdrowym Ciele Zdrowy Duch, nr 26; Budowa obiektów rekreacyjno-sportowych w okolicy wałów na osiedlu Karłowice-Różanka, nr 347/ WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 6 Budowa pierwszego placu zabaw dla dzieci na osiedlu Swojczyce, nr 67/ WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 7 Kompleksowa rewitalizacja parku osiedlowego, nr 388 / WBO 2014/ integracja, sport, zdrowie, wypoczynek, Strachocin-Wojnów-Swojczyce; dwuetapowa rewitalizacja na Swojczycach – kompleksowa rewitalizacja parku osiedlowego Strachocin-Wojnów-Swojczyce, nr 715 / WBO 2015/ integracja, sport, zdrowie, wypoczynek, inne
- 8 Napis WRO, nr 280 / WBO 2015/ zieleń, rekreacja
- 9 Parkour Park na Wzgórzu Andersa, czyli budowa placu sportów miejskich w jednej z lokalizacji: Wzgórze Słowiańskie, Wzgórze Andersa, nr 36 / WBO 2013/ zieleń, rekreacja
- 10 Budowa siłowni zewnętrznej (outdoor) w parku Tysiąclecia, nr 165 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 11 Górka PaFaWag – Drugie Życie, nr 296 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 12 Bezobsługowy kompleks wspinaczkowy na wolnym powietrzu – buldering dla dzieci i zaawansowanych wspinaczy, nr 410 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 13 Park Jedności – kompleksowe zagospodarowanie zaniedbanego i nieuporządkowanego terenu zieleni miejskiej położonego wzdłuż ul. Królewskiej, od ul. Irkuckiej do ul. Zatorskiej. Stworzenie miejsca odpoczynku, rekreacji, nr 91 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja –w trakcie realizacji
- 14 Park Wspólnotowy „Ślęzański Mamut” – przyjazna przestrzeń dla aktywnego wypoczynku, kultury i edukacji uczestniczącej, współtworzona przez użytkowników, nr. 301 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja – w trakcie realizacji
- 15 Zielony Tarnogaj – park przy ulicy Bogedaina – uporządkowanie terenu, nr 428 / WBO 2015/ zieleń, rekreacja
- 16 Plac zabaw i plac rekreacyjny, czyli nowa przestrzeń publiczna na Muchoborze Wielkim dla młodszych i starszych i najstarszych, nr 10 / WBO 2013/ zieleń, rekreacja
- 17 Teren rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców osiedla Stabłowice, nr 174 / WBO 2014/ zieleń, rekreacja
- 18 Wyniesienie przejścia dla pieszych przy Teatrze Lalek, nr 240 /WBO 2014/ drogowe
- 19 Chodniki przy ulicy Jesionowej, nr 286 / WBO 2014/ drogowe
- 20 Nowa droga (nawierzchnia) ul. Małomicka – Marszowice, nr 99 / WBO 2015/ drogowe
- 21 Zabezpieczenie kolekcji zabytkowych tramwajów na tyłach zajezdni przy ul. Legnickiej przez przeniesienie ich do budynku zajezdni. Remont wagonu Maximum z 1901 r., nr 69 /WBO 2013/ inne

MATERIAL INFORMACYJNY

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

2017

6

Czy wiesz, że...

...dzięki WBO
oddano do realizacji
241 projektówZGŁOŚ PROJEKT
DO 17 LUTEGO

Drzewa na chodnikach? To jest możliwe

Drzewa dla Wrocławia – nasadzenia w całym mieście! WBO 2016 nr 710, realizacja 1 mln zł. W ramach projektu w mieście zostanie posadzonych ponad 600 drzew i ok. 5 tys. krzewów.

Aleksandra Zienkiewicz: Pomysł wyniknął z tego, że my, jako Stowarzyszenie Ochrony Drzew „miastoDrzew”, uważaliśmy, że we Wrocławiu wycina się zbyt dużo drzew. To na szczęście się zmienia, ale dzięki projektowi WBO może być jeszcze lepiej. Drzewa te jednak sadzone są głównie na obrzeżach miasta czy w już istniejących parkach, gdzie jest to łatwiejsze, bo jest na nie miejsce. My chcemy, by także w centrum miasta pojawiały się nowe drzewa. Mając mapy z sieciami podziemnymi, znaleźliśmy odpowiednie lokalizacje do posadzenia ponad 600 drzew i 5 tys. krzewów. To miejsca, w których nikt inny nie planował sadzić, bo czy można posadzić drzewo np. w chodniku? Można, ale trzeba usunąć beton i wymienić glebę. Przykładowe lokalizacje to okolice ulic: Dmowskiego, Borowskiej, Kamiennej czy skrzyżowanie Armii Krajowej z Bardzką. Sadzone będą gatunki drzew rodzimych i takie, które dobrze sobie radzą w środo-

wisku miejskim, np. lipa drobnolistna, lipa srebrzysta, platan klonolistny, dąb szypułkowy, klon jawor, kasztanowiec czerwony. Sadzonki będą miały po 16-18 cm w obwodzie i wysokość ok. 2-3 m.

Nasz projekt trafił w potrzeby mieszkańców, bo temat wycinek drzew jest nagłośniony. Przygotowanie wniosku do WBO nie sprawiło nam trudności, ale przy takim pro-

jekcie, jak nasz – znalezienie miejsc, zrobienie mapek, sprawdzenie lokalizacji – zajmuje dużo czasu. W zbieraniu głosów i dotarciu do mieszkańców pomogła nam m.in. akcja rozdawania drzewek na ul. Świdnickiej, zorganizowana przez portal wroclaw.pl, rozwieszaliśmy plakaty na klatkach schodowych, w restauracjach, na uczelniach. Prowadziliśmy profil na Facebooku i codziennie było po kilka postów.

Zespół projektu „Drzewa dla Wrocławia”

Precyzyjny plan działania i strategia, czyli 10 km dla rowerów

Rowerowy Wrocław – bezpieczne trasy rowerowe w centrum, WBO 2014, realizacja 1,5 mln zł. W ramach projektu wybudowano 10 km pasów lub dróg dla rowerów.

Aleksander Obłąk: Od lat jeżdżę rowerem po Wrocławiu. Tak jak innym, przeszkadzało mi, że trudno było przedostać się przez centrum miasta. Nie było to bezpieczne, wygodne i przyjemne. Chciałem, by we Wrocławiu dla rowerzystów zrobiono to, co w innych miastach na świecie, i stąd wziął się wniosek do WBO. Projekt zakładał wyznaczenie 10 km pasów lub dróg dla rowerów, do tego specjalne śluzki rowerowe, sygnalizatory czy obniżone krawężniki.

Udało się to zrobić w ciągu dwóch lat. Teraz mam nadzieję, że miasto i okolice gminy przejmą inicjatywę i korzystając m.in. ze środków unijnych, będą realizować kolejne projekty, poprawiające bezpieczeństwo jazdy rowerem po Wrocławiu. Projekt wymyśliłem i zgłosiłem go do WBO sam, ale to, że w głosowaniu zdobył niepokonany dotychczas rekord 16 tys. głosów, to już za-

Dzięki zapałowi Aleksandra Obłąka rowerzyści jeżdżą łatwiej po centrum

robimy, co wrzucamy na Facebooka, z czym idziemy do mediów, kiedy będzie happening, a kiedy ulotki itp. Powstała grupa ambasadorów Rowerowego Wrocławia. Poparli nas znani wrocławianie, np. Konrad Imiela, Ewa Skibińska i L.U.C.

Projekt wygrał, bo poparcie dla inwestycji rowerowych jest duże. Nam chodziło o to, by jazda rowerem po mieście – do szkoły, pracy, po zakupy czy z dzieckiem – była czymś normalnym, a nie wyzwaniem.

Las w środku miasta zamienią w pierwszy park na Tarnogaju

Park Tarnogajski, ul. Bogedaina – etap 2 – wyposażenie, WBO 2016, realizacja 750 tys zł. W miejscu zlikwidowanego cmentarza, gdzie przez lata były śmieci i gruz, będzie pierwszy na Tarnogaju park, z oświetlonymi alejkami i ławkami.

Marcin Pietrzyk, lider projektu: W tym miejscu przed wojną był niemiecki cmentarz św. Bernardyna przy ul. Bogedaina. Po wojnie nekropolia została zlikwidowana. Opuszczony teren zarosł chaszczą i powstało tam dzikie wysypisko śmieci i gruzu. W ostatnich latach w tym rejonie wybudowano nowe osiedla i przybyło mieszkańców i aż się prosiło, by coś z tym „lasem w środku miasta” zrobić.

Cała historia starań o nasz pierwszy park na Tarnogaju rozpoczęła się w 2014 r., ale wtedy projekt nie przeszedł, udało się rok później. Dzięki WBO 2015, za 250 tys. zł nasz pięciohektarowy park oczyszczono ze śmieci,

Park Mamuta zjednoczył trzy osiedla

Park Wspólnotowy „Ślężański Mamut” na Oporowie, WBO 2014, w trakcie realizacji, koszt 1,5 mln zł.

Na Oporowie, w miejscu gdzie obecnie są nieużytki i dawne ogródki działkowe, ma powstać kilkuhektarowy park z urządzeniami do rekreacji dla mieszkańców.

Tomasz Stefanicki, lider projektu: Projekt parku Mamuta jest w trakcie realizacji. Teren przeznaczony na park znajduje się pomiędzy rzeką Ślężą a domami na Oporowie i zajmuje pas nieużytków w pobliżu ul. Solskiego i ul. Bukowskiego, w miejscu gdzie przed laty były ogródki działkowe. Powstały tam dzikie wysypiska śmieci, było brzydko i niebezpiecznie. Warto ten teren przywrócić mieszkańcom. To ma być miejsce, gdzie przyjemnie się spędza wolny czas, gdzie można się spotkać lub uprawiać sport. Teren jest w trakcie porządkowania. Czekamy, by Tauron przebudował linię wysokiego napięcia, tak by miejsce było ogólnodostępne. Na wiosnę 2017 r. Zarząd Zieleni Miejskiej rozpocznie prace związane z budową parku. Powstanie plac zabaw, będą siłownię na powietrzu, do tego miejsca na pikniki i tablice edukacyjne dla

Tomasz Stefanicki
lider projektu „Ślężański Mamut”

młodzieży z informacją o zwierzętach i roślinach, które można spotkać w tym rejonie. Chcemy zachować jak najwięcej roślin, które tam są, w tym wiele drzew owocowych – pozostałość po ogródkach.

Tym, którzy chcą coś zmienić w swojej okolicy i skorzystać ze wsparcia WBO, radzę, by skupiali się na dużych projektach, bo łatwiej je promować. Ważna jest umiejętność współpracy. Nasz projekt jest tego przykładem. Promujemy się wspólnie z trzema osiedlami: Oporów, Grabiszyn-Grabiszyn i Gajowice. W zakresie kształtowania krajobrazu współpracujemy z kołem naukowym z Politechniki Wrocławskiej. Trzeba wyjść na ulicę i w rozmowach z mieszkańcami zachęcać ich do głosowania. Warto też współpracować ze szkołami, parafiami i klubami seniora. Wszędzie tam można zebrać wiele głosów.

Tomasz Myszkowski i Marcin Pietrzyk w parku na Tarnogaju

zadbano o drzewa i odtworzono ścieżki, ale zabrakło pieniędzy na wyposażenie. W tym roku złożyliśmy kolejny wniosek na kontynuację prac i udało się. W ramach WBO 2016, za 750 tys. zł, zostaną oświetlone główne ścieżki, będą kosze na śmieci, stojaki na rower, ławki, powstaną miejsca do gry w bule, teren zostanie odgrodzony płotem od linii kolejowej.

Złożenie wniosku czy przygotowanie kosztorysu w WBO nie jest trudne. Bardzo pomagają pracownicy Biura ds. Partycypacji Społecznej i Zarząd Zieleni Miejskiej.

Największą trudnością jest zaangażowanie mieszkańców. Na naszym osiedlu mieszka kilka tysięcy osób, a w projekt parku zaangażowane były zaledwie dwie osoby. Ja przygotowałem wniosek do WBO, a za promocję odpowiadał Tomasz Myszkowski. Udało mu się dostać pieniądze od okolicznych deweloperów i za to wydrukowali ulotki i wykupili reklamę na ulicznym billboardzie. Gdy inicjatywa dotyczy naszego najbliższego otoczenia, warto się zaangażować, by coś zmienić. Tak naprawdę nie chodzi tylko o oddanie głosu, a o promowanie projektu.

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Receptą na wygraną w WBO jest współpraca

Budowa pierwszego placu zabaw dla dzieci na osiedlu Swojczyce, WBO 2014 nr 67, realizacja 500 tys. zł. Wcześniej był to ugór zarośnięty chwastami. Teraz przy ul. Miłoszyckiej 13 znajduje się okazały plac zabaw.

Izabela Folga-Łozińska, liderka projektu: Pomysł na projekt WBO wziął się stąd, że dzieci na Swojczycach nie miały gdzie się bawić. Nie było ani jednej ławki czy zwykłego trzepaka. Sama mam dwójkę dzieci, więc pomyślałam, że trzeba coś zrobić. Najpierw wysłałam pismo z 300 podpisami mieszkańców do Zarządu Zieleni Miejskiej.

Odpowiedź była krótka – „nie mamy pieniędzy”, ale powiedzieli nam o WBO. Akcję promocyjną prowadziliśmy na osiedlowych piknikach i festynach. Przygotowaliśmy wernisaż prac, na których dzieci narysowały swój wymarzony plac zabaw. Podczas głosowania byliśmy wszędzie: pod okolicznymi kościołami, w przedszkolach, w szkole. Wsparli nas osiedlowi deweloperzy. Założyliśmy osiedlowego fanpage'a na Facebooku, który bardzo nam pomógł w zgromadzeniu poparcia wrocławian. I udało się. Projekt uzyskał 1614 głosów. Wcześniej nasz plac to był ugór zarośnięty chwastami i krzaka-

mi. Teraz mamy pierwsze ławki na Swojczycach i bogaty plac zabaw. Jest minizamek rycerski dla dzieci, 4 zjeżdżalnie, karuzele i huśtawki. Receptą na wygraną w WBO jest współpraca. W 2014 r. mieliśmy wspólną strategię z radą osiedla. Uzgodniliśmy, które projekty są najważniejsze dla mieszkańców, i razem je promowaliśmy na ulotkach i plakatach. Dzięki temu z naszego małego osiedla wygrały aż 3 projekty: park włościański, chodniki na osiedlu i nasz plac zabaw. Lider musi być zdeterminowany i motywować sąsiadów, przyjaciół i znajomych. Robi się to wszystko kosztem swojego wolnego czasu. Dwa tygodnie w trakcie głosowania miałam wyjęte z życiorysu, ale nie żałuję *[śmiech]*. W 2016 r. wygraliśmy w WBO kolejny nasz projekt Swojczycki Park Czarna Woda.

Izabela Folga-Łozińska na placu zabaw przy ul. Miłoszyckiej

Liderem projektu WBO można być w każdym wieku

Ptasi Zagajnik, WBO 2014 nr 185, realizacja 330 tys. zł.

Powstał nowy skwer na Gajowicach, u zbiegu ul. Zaporoskiej, Lubuskiej i Skwierzyńskiej. Wybudowano ścieżki, założono trawniki, są nowe ławki, urządzenia do ćwiczeń i oświetlenie.

Zbigniew Semka, 88 lat, lider projektu: Było błoto, pełno chwastów, a wieczorem ciemno i nieprzyjemnie. Wszystko zostało zmienione. Mamy lampy, zrobiono ścieżki, ustawiono sprzęt do ćwiczeń, stolik do gry w szachy i małą pergolę. Zamontowano karmniki i domki lęgowe dla ptaków. Ustawiono nowe ławki dla spacerowiczów. Zasadzono ponad 3 tys. roślin: krzewów, drzew, kwiatów, pnączy, bylin i trawy ozdobne – i teraz nie możemy się doczekać wiosny, gdy to wszystko za-

Krystyna Szczudłowska i Zbigniew Semka: dzięki nim powstał Ptasi Zagajnik

kwitnie. Przychodzą nie tylko okoliczni mieszkańcy, przyjeżdżają też z innych osiedli. Spacerują, ćwiczą na siłowni i zazdroszczą nam tego miejsca. Jestem najlepszym przykładem na to, że liderem projektu WBO można być w każdym wieku *[śmiech]*. Ale chcę zaznaczyć, że inicjatorką była sąsiadka z 10. Piętra – pani Krystyna Szczudłowska. Pomagała nam jeszcze jedna sąsiadka, pani ze Spółdzielni Wrocław Po-

łudnie i pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej, którzy wiele nam doradzili. Przy robieniu projektu i kosztorysu pomocne były organizowane spotkania z pracownikami WBO. Przy głosowaniu zaangażowani byli wszyscy sąsiedzi i nasze rodziny. Pracy było dużo, ale się opłacało. Teraz przychodzą inni i pytają nas, co mają zrobić, by takie miejsce było w ich okolicy. Chętnie dzielimy się naszym doświadczeniem.

Na spacer wokół stawu zapraszają na Stabłowicach

Nowa Cegielnia Stabłowicka, WBO 2014 nr 266, realizacja 500 tys. zł.

Wybudowano nową ścieżkę dla spacerowiczów i uporządkowano teren wokół stawu na Stabłowicach, między ulicami Górecką, Stabłowicką i Główną.

Lider projektu: Cały teren był bardzo zaniedbany, zarośnięty i zaśmiecony, a z 4-hektarowego stawu korzystali tylko wędkarze. Wokół powstały nowe osiedla i przybyło nowych mieszkańców. Mieszkam niedaleko i gdy pojawiła się możliwość skorzystania z WBO, postanowiłem złożyć wniosek, by uporządkować teren i zrobić ścieżkę dookoła. I to się udało. W drugim etapie planowane są m.in.: budowa pomostów dla wędkarzy na niecce zbiornika wodnego, budowa siłowni terenowej z urządzeniami do ćwiczeń, oświetlenia parkowego oraz wyposażenie w elementy małej ar-

chitektury: ławki, kosze, stojaki na rowery i trawnik do grillowania. Projekt został podzielony na etapy, bo nie miałem świadomości, że to wszystko będzie kosztować o wiele więcej, niż na początku zakładano. Przygotowanie wniosku nie jest trudne. Miałem krótkie uzasadnienie i opis, co chcieliśmy zrobić, do tego kilka zdjęć i prostą kalkulację kosztów. To później i tak jest sprawdzane i weryfikowane, więc lider nie musi się na tym wszystkim znać, a na stronach WBO są podane przykładowe cenniki i kalkulacje. Zaczynałem sam, ale później, szczególnie przy roznoszeniu ulotek, przyłączyło się kilka osób i rozdaliśmy ok. 3 tys. ulotek. Podczas samego głosowania reklamowaliśmy nasz projekt na Facebooku. Teraz można tam już spacerować czy przejechać się rowerem. Myślę, że mieszkańcy będą chętnie głosować w kolejnych edycjach WBO na dokończenie wszystkich prac.

Najtrudniej nagłośnić temat tak, by sąsiedzi chcieli głosować

Zagospodarowanie terenu przy ul. Traugutta-Niskie Łąki, WBO 2016, realizacja 250 tys. zł. Wzdłuż rzeki Oława na Niskich Łąkach zrobiono ścieżkę dla pieszych i rowerzystów, ustawiono ławki i kosze na śmieci. W 2017 r. prace będą kontynuowane.

Wojciech Bednarczuk, 72 lata, lider projektu: Zarośla, chaszczce i połamane gałęzie. Trudno było przejść czy przejechać rowerem. Tak wyglądał teren wzdłuż rzeki Oława na Niskich Łąkach, gdzie do lat 60. działało kąpielisko „Oławka”. Po jego likwidacji teren z każdym rokiem wyglądał coraz gorzej. Był tam m.in. parking dla wędkarzy i spacerowiczów. Parkowali tam także rodzice, dowożący dzieci do pobliskiej szkoły, klienci poczty i sklepów przy ul. Traugutta i Kościuszki. Później teren zamknęto, wywieszono tablicę „Wstęp wzbro-

niony. Przebywanie grozi kalectwem” i przez kilkadziesiąt lat nic się tam nie działo.

Mieszkam w pobliżu od dziecka. Kapąłem się na tym kąpielisku w latach 60. Pływałem tam kajakami i żaglówkami. Przez lata próbowałem zainteresować tematem uporządkowania tego terenu różne instytucje, i nic. Gdy powstał WBO, zgłosiłem projekt. Udało się za pierwszym razem, mimo że akcja propagandowa był skromna, bo robiłem ją sam *[śmiech]*. W ramach WBO w 2016 r. zrobiono ścieżkę dla pieszych i rowerzystów, ustawiono ławki, kosze na śmieci i drewnianą palisadę. Prace będą kontynuowane w 2017 r., bo nasz projekt ponownie został wybrany w WBO. Warto tam zrobić szlak pieszo-rowerowy od Żabiej Ścieżki do Krzywej Grobli, a dalej do Zoo lub przez kładkę Siedlecką do mostu Rakowieckiego.

Wojciech Bednarczuk – dzięki niemu wrocławianie mają nowe miejsce do wypoczyniania nad wodą

Wrocławski
Budżet
Obywatelski

2017

7

Czy wiesz, że...

...na wykonanie i oddanie do użytku wszystkich projektów w ramach WBO przeznaczono łącznie 68 mln zł

ZGŁOŚ PROJEKT
DO 17 LUTEGO

Formalności przy składaniu projektu do WBO nie ma dużo. Specjalistyczną dokumentację przygotowali fachowcy z wrocławskiej spółki miejskiej Wrocławska Rewitalizacja. Ja prowadziłem akcję informacyjną. Nagłośnić temat tak, by mieszkańcy i znajomi chcieli głosować, to jest najtrudniejsza sprawa. Za pierwszym razem nie miałem ulotek, ale odzew i tak był nadspodziewanie duży. Przy kontynuacji projektu pomagał mi młodszy ode mnie o trzydzieści kilka lat Dariusz Wypych, który, tak jak ja, wychował się w tej okolicy. Było łatwiej, bo mieszkańcy już widzieli, co zostało zrobione.

MASZ LAS POMYSŁÓW?

Plac zabaw, park,
boisko, a może coś
zupełnie innego?

ZGŁOŚ PROJEKT
DO 17 LUTEGO

Porozmawiaj - Przygotuj projekt - Zgłoś do WBO 2017!
Zmieniamy razem Wrocław!

www.wroclaw.pl/WBO

Wrocławski
Budżet
Obywatelski